

Д О:
ПРЕТСЕДАТЕЛОТ НА СОБРАНИЕТО
НА РЕПУБЛИКА С. МАКЕДОНИЈА

Врз основа на член 71, став 1 од Уставот на Република С. Македонија (1991) и членовите 132, 137 и 170 од Деловникот на Собранието на Република Македонија (2008), поднесуваме *Предлог на закон за утврдување на максималните цени за болничко лекување и за тестирање на пациенти со Ковид-19 во приватните здравствени установи* – по скратена постапка.

ПРАТЕНИЦИ:

_____
_____

ПРЕДЛАГАЧИ: Димитар Апасиев – пратеник од Левица
Борислав Крмов – пратеник од Левица

П Р Е Д Л О Г - З А К О Н
ЗА УТВРДУВАЊЕ НА МАКСИМАЛНИТЕ ЦЕНИ ЗА БОЛНИЧКО ЛЕКУВАЊЕ
И ЗА ТЕСТИРАЊЕ НА ПАЦИЕНТИ СО КОВИД-19
ВО ПРИВАТНИТЕ ЗДРАВСТВЕНИ УСТАНОВИ,
ПО СКРАТЕНА ПОСТАПКА

Скопје,
април 2021 година

В О В Е Д

I. ОЦЕНА НА СОСТОЈБИТЕ ВО ОБЛАСТА ШТО ТРЕБА ДА СЕ УРЕДИ СО ЗАКОНОТ И ПРИЧИНИ ЗА ДОНЕСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ

Јавното здравје претставува еден од најзначајните темели на уставниот поредок на една демократска и правна држава.

Постојното законодавство не предвидува изрична изедначеност на цените на здравствените услуги во приватните (ПЗУ) и во јавните здравствени установи (ЈЗУ), при што се забележува огромна дискрепанца при наплатата на трошоците за приватно лекување на пациенти, коишто суми достигнуваат и до неверојатни 15.000 ЕУР во денарска противвредност.

Од наведените причини, ја увидовме потребата од носење на овој закон со важност додека трае кризната состојба прогласена поради пандемијата на коронавирусот. Со овој посебен и наменски закон (*lex specialis*) се обезбедува рамка за водење здрава и одржлива здравствена политика во време на вонредна и кризна состојба, а воедно се прават здравствените услуги достапни за сите подеднакво.

Врз основа на наведеното, предлагаме донесување на Законот за утврдување на максимални цени за болничко лекување и за тестирање на пациенти со КОВИД-19 во приватните здравствени установи во предложениот текст.

II. ЦЕЛИ, НАЧЕЛА И ОСНОВНИ РЕШЕНИЈА

Предлог-законот е заснован на истите начела на кои се засновани прописите кои ги регулираат правата на пациентите и здравствениот систем на Република Македонија.

Целта на предлог-законот е да се намалат трошоците за болничко лекување на граѓаните на Република Македонија, во приватните здравствени установи, заштита на јавното здравје и почитување на уставниот принцип на забрана за дискриминација врз основа на класно потекло и имотна, т.е. општествена положба.

Предлог-законот одговора на моменталната здравствена ситуација во време на прогласена кризна состојба и сметаме дека ова решение е во насока на задоволување на целите на овој предлог-закон.

III. ОЦЕНА НА ФИНАНСИСКИТЕ ПОСЛЕДИЦИ ОД ПРЕДЛОГОТ НА ЗАКОНОТ ВРЗ БУЏЕТОТ И ДРУГИТЕ ЈАВНИ ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА

Спроведувањето на овој закон ќе предизвика финансиски последици врз Буџетот на Република Македонија и другите јавни финансиски средства.

IV. ОЦЕНА НА ФИНАНСИСКИТЕ СРЕДСТВА ПОТРЕБНИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ, НАЧИНОТ НА НИВНО ОБЕЗБЕДУВАЊЕ, ПОДАТОЦИ ЗА ТОА ДАЛИ СПРОВЕДУВАЊЕТО НА ЗАКОНОТ ПОВЛЕКУВА МАТЕРИЈАЛНИ ОБВРСКИ ЗА ОДДЕЛНИ СУБЈЕКТИ

За спроведување на овој закон се потребни дополнителни финансиски средства од државниот Буџет на Република Македонија, поточно од средствата на Фондот за здравствено осигурување.

V. СКРАТЕНА ПОСТАПКА ЗА ДОНЕСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ

Со оглед на тоа што не се работи за обемен и сложен закон, согласно член 170 од Деловникот на Собранието на Република Македонија, се предлага овој закон да се донесе по скратена постапка.

ПРЕДЛОГ – ЗАКОН
ЗА УТВРДУВАЊЕ НА МАКСИМАЛНИТЕ ЦЕНИ ЗА БОЛНИЧКО ЛЕКУВАЊЕ
И ЗА ТЕСТИРАЊЕ НА ПАЦИЕНТИ СО КОВИД-19
ВО ПРИВАТНИТЕ ЗДРАВСТВЕНИ УСТАНОВИ

Член 1

Предмет на уредување

(1) Со овој закон се регулираат прашањата поврзани со максималните цени на болничкото лекување од КОВИД-19 кои приватните здравствени установи – во вонредна, кризна или состојба на прогласена епидемија – можат да им ги наплаќаат на пациентите, како и максималните цени при ковид-тестирањата на граѓаните во приватните лаборатории.

Член 2

Максимални цени за болничко лекување

(1) Приватните болници се должни да обезбедат дел од болничките капацитети за лекување на заразени од КОВИД-19 и тоа не помалку од 50 (педесет) болнички легла/кревети за хоспитализација на пациенти кои имаат реална потреба од болничка грижа.

(2) Граѓаните-осигуреници кои ќе бидат згрижени во приватните болници за лекување од КОВИД-19 не плаќаат за пружената здравствена услуга, а намирувањето на трошоците за болничка нега и лекување се на терет на Фондот за здравствено осигурување, по регулирани цени.

(3) Максималните цени за болничко лекување на пациенти заболени од КОВИД-19 во приватните здравствени установи – за времетраењето на вонредна, кризна или состојба на прогласена епидемија – се изедначуваат со референтните цени за болничко лекување на пациентите со КОВИД-19 во јавните здравствени установи, кои се утврдени и објавени од страна на Фондот за здравствено осигурување.

(4) На приватните здравствени установи (болници), од средствата на Фондот за здравствено осигурување, им се исплаќаат следниве утврдени максимални цени за наведените пакети на пружани здравствени услуги на болничка здравствена заштита од областа на инфективните болести:

- болничко лекување по протокол во ПЗУ на пациент со КОВИД-19 до пет дена – 41.125 денари (МКД);

- болничко лекување по протокол во ПЗУ на пациент со КОВИД-19 од шест до десет дена – 82.250 МКД;

- болничко лекување по протокол во ПЗУ на пациент со КОВИД-19 од единаесет до петнаесет дена – 141.000 МКД;

- болничко лекување по протокол во ПЗУ на пациент со КОВИД-19 над петнаесет дена – 211.500 МКД;

- болничко лекување по протокол во ПЗУ на пациент со КОВИД-19 на механичка вентилација до пет дена – 76.375 МКД;

- болничко лекување по протокол во ПЗУ на пациент со КОВИД-19 на механичка вентилација од шест до десет дена – 122.200 МКД;

- болничко лекување по протокол во ПЗУ на пациент со КОВИД-19 на механичка вентилација од единаесет до петнаесет дена – 198.575 МКД;

- болничко лекување по протокол во ПЗУ на пациент со КОВИД-19 на механичка вентилација над петнаесет дена – 305.500 МКД;

- болничко лекување по протокол во ПЗУ на пациент со КОВИД-19 со хемофилтрација на крвта – 1.000 ЕУР во денарска противвредност, според средниот курс на Народна банка, на денот на приемот во болницата.

(5) На приватните здравствени установи кои хоспитализираат пациенти заболени од КОВИД-19 над минималната бројка утврдена во ставот (1) на овој член, им се забранува да наплаќаат повеќе од утврдените максимални цени од ставот (4) на овој член.

(6) Приватните здравствени установи не смеат да примаат капар/депозит/аванс при прием на пациентите заболени од КОВИД-19.

(7) Доколку лекувањето на пациент од КОВИД-19 во случаите од ставот (5) на овој член, заврши со смртен исход – наплатената сума пари за приватно лекување се враќа на најблиското семејство на починатиот.

Член 3

Максимални цени за ковид-тестирање

(1) Доколку во државните лаборатории, во наредните 24 часа, нема слободен термин за РСР ковид-тестирање на суспектен пациент-осигуреник, тогаш закажувањето ќе се изврши во некоја од приватните лиценцирани лаборатории.

(2) Во случаите од ставот (1) на овој член, итното тестирање ќе се изврши на товар на Фондот за здравствено осигурување, по регулирана цена која не смее да надминува 20 ЕУР во денарска противвредност за земање брис.

(3) Во случај на потреба, Министерот за здравство е овластен да донесе правилник за подетално регулирање на начинот и организациските аспекти на синхронизација на системот „Мој термин“ со слободните термини за тестирање во приватните лаборатории.

Член 4

Контрола на спроведувањето на законот

(1) Контрола и надзор над спроведувањето на овој посебен закон врши Државниот санитарен и здравствен инспекторат.

(2) Секој граѓанин може да пријави неправилности во процесот на наплата кои отстапуваат од горенаведениот државен тарифник за максимални цени.

(3) Постапката за надзор е итна.

Член 5

Прекршочни одредби

(1) За прекршување на одредбите за утврдените цени од членовите 2 и 3 на овој закон, се изрекува глоба на правното лице во износ од 10.000 ЕУР во денарска противвредност.

(2) Одговорното лице во правното лице ќе се казни со глоба од 5.000 ЕУР во денарска противвредност.

(3) Во прекршочната постапка соодветно се применуваат одредбите од Законот за прекршоците.

(4) Во случај на констатиран повторен прекршок, на приватната болница или лабораторија и се одзема издадената лиценца за работа.

Член 6

Влегување во сила

(1) Овој закон влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

О Б Р А З Л О Ж Е Н И Е НА ПРЕДЛОГ-ЗАКОНОТ

I. ОБЈАСНУВАЊЕ НА СОДРЖИНАТА НА ОДРЕДБИТЕ НА ПРЕДЛОГ-ЗАКОНОТ

Предлог законот содржи вкупно шест члена, секој со соодветен наслов.

Членот 1 носи наслов *Предмет на уредување* и објаснува дека со овој закон се регулираат прашањата поврзани со максималните цени на болничкото лекување од КОВИД-19 кои приватните здравствени установи можат да им ги наплаќаат на граѓаните, како и максималните цени при ковид-тестирањата на граѓаните во приватните лаборатории.

Членот 2 носи наслов *Максимални цени за болничко лекување* и утврдува дека максималните цени за болничко лекување на пациенти заболени од КОВИД-19 во приватните здравствени установи, за времетраењето на вонредна или кризна состојба, се изедначуваат со референтните цени за болничко лекување на пациентите со КОВИД-19 во јавните здравствени установи кои се утврдени и објавени од страна на Фондот за здравствено осигурување. Притоа, приватните здравствени установи се должни да обезбедат дел од болничките капацитети за лекување на заразени од КОВИД-19 и тоа не помалку од 50 (педесет) болнички легла/кревети за хоспитализација на пациенти. На ПЗУ им се забранува да примаат капар/депозит/аванс при прием на пациентите заболени од КОВИД-19.

Членот 3 носи наслов *Максимални цени за ковид-тестирање* и вели дека доколку во државните лаборатории, во наредните 24 часа, нема слободен термин за PCR ковид-тестирање на суспектен пациент-осигуреник, тогаш закажувањето може да се изврши и во приватните лиценцирани лаборатории, на товар на ФЗО. Заради понатамошна регулација, во случај на потреба, Министерот за здравство се овластува да донесе правилник за подетално регулирање на начинот и организациските аспекти на синхронизација на системот „Мој термин“ со слободните термини за тестирање во приватните лаборатории.

Членот 4 носи наслов *Контрола на спроведувањето на законот* и за надзорот го овластува Државниот санитарен и здравствен инспекторат, во итна постапка.

Членот 5 носи наслов *Прекршочни одредби* и предвидува дека за непочитување на тарифникот се изрекува глоба на правното лице во износ од 10.000 ЕУР, а на физичкото одговорно лице – 5.000 ЕУР во денарска противвредност.

Членот 6 носи наслов *Влегување во сила* и предвидува законот да влезе во сила со денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“, без вообичаениот уставен рок за *vacatio legis*.

II. МЕЃУСЕБНА ПОВРЗАНОСТ НА РЕШЕНИЈАТА СОДРЖАНИ ВО ПРЕДЛОЖЕНИТЕ ОДРЕДБИ

Решенијата содржани во одредбите од овој закон се меѓусебно поврзани, истите се однесуваат на иста правна работа и како такви прават правна целина и се применливи.

III. ПОСЛЕДИЦИ ШТО ЌЕ ПРОИЗЛЕЗАТ ОД ПРЕДЛОЖЕНИТЕ РЕШЕНИЈА

Предложениот закон ќе овозможи значително намалување на трошоците за болничко лекување на пациентите со КОВИД-19 кои се лекуваат во болнички услови во приватните здравствени установи.

Предложениот закон ја спречува дискриминацијата на граѓаните по основ на социјалното потекло, имотната и општествената положба и со тоа им овозможува на сите еднаков пристап до услугите на здравствениот систем во државата.

Предложениот закон ја ограничува слободата на пазарот, односно слободата на приватните здравствени установи, на штета на здравјето на граѓаните неетички и противуставно да манипулираат со цените на сопствените здравствените услуги.

Согласно *Уставот на РМ*, чл. 55, ст. 2, заради зачувување на здравјето на луѓето во прогласена кризна состојба, поради епидемија, со овој предлог закон се ограничува правото на приватните здравствени установи сами да ги одредуваат цените на здравствените услуги за болничко лекување на пациентите со КОВИД-19.